

POLSKA A WSKAŹNIK WOLNOŚCI OSOBISTEJ – RAPORT CATO INSTITUTE

ROBERT ADAM IWANICKI
MARCIN SERAFIN

Badanie Human Freedom Index (Wskaźnik wolności osobistej) przedstawia stan wolności jednostek na świecie w oparciu o zróżnicowane czynniki, które obejmują wolność osobistą, obywatelską i gospodarczą.

Ludzka wolność jest pojęciem społecznym, które oznacza godność osoby i w tym przypadku definiowana jest jako wolność negatywna lub brak przymusu. Ponieważ wolność z natury rzeczy jest cenną wartością i odgrywa ważną rolę w ludzkim rozwoju, warto starannie dokonywać jej pomiaru. Wskaźnik wolności osobistej jest źródłem, które może pomóc skuteczniej zaobserwować relacje pomiędzy wolnością a innymi zjawiskami społeczno-gospodarczymi oraz to, w jakich stosunkach pozostają ze sobą różne wymiary wolności.

Ranking wykorzystuje 79 różnych wskaźników wolności osobistej i gospodarczej w następujących dziedzinach:

- praworządność,
- ochrona i bezpieczeństwo,
- wolność przemieszczania się,
- wolność wyznania,
- wolność zrzeszania się i porządek publiczny,
- wolność słowa,

- małżeństwa tradycyjne i prawa rodzicielskie,
- rozmiar rządu,
- system prawny i prawa własności,
- stabilność waluty,
- wolność w handlu międzynarodowym,
- regulacje kredytu, pracy i biznesu.

POLSKA PNIE SIĘ W GÓRĘ W RANKINGU WOLNOŚCI OSOBISTEJ...

Polacy cieszą się większą swobodą osobistą niż Francuzi czy Amerykanie. Pod względem szeroko pojętej wolności osobistej Polska plasuje się na 16. miejscu (9.18 na 10 możliwych) na uwzględnione w badaniu 159 kraje, wyprzedając Francję (27.) czy Stany Zjednoczone (28.) Pierwszą dziesiątkę, w której przeważają kraje europejskie, otwiera Dania, a zamyka Jemen.

... WYPADA JEDNAK ZNACZNIE GORZEJ POD WZGLĘDEM SWOBÓD EKONOMICZNYCH

Znacznie gorzej, bo aż na 40. pozycji (7.42 na 10 możliwych), wypadamy pod względem wolności ekonomicznej, gdzie pod uwagę wzięto zmienne takie jak system sądowniczy czy możliwość zakładania spółek. Wśród krajów naszej szerokości geograficznej deklasuje nas choćby Gruzja (5.), Irlandia (także 5.), Litwa (15.) czy Estonia (19.). Miejsce pierwsze przypadło niezmiennie Hongkongowi, a ostatnie Wenezueli. Co ciekawe, spośród 24 wskaźników mierzących rozmiar rządu, system prawny, poziom regulacji czy swobodę handlu, Polska wypada najgorzej w kategoriach takich jak: poziom wydatków rządowych (4.88 na 10 możliwych) czy bezstronność sądów (3.93).

16. pozycja pod względem swobód osobistych i 40. pod względem swobód ekonomicznych ulokowały Polskę na 21. miejscu (8.30 na 10 możliwych) w skompilowanym indeksie mierzącym poziom wolności, w którym liderem jest także Hongkong (9.06), a który zamyka na 159. miejscu Libia (4.42).

CATO INSTITUTE I HUMAN FREEDOM INDEX – CO TO TAKIEGO?

Cato Institute to amerykański ośrodek analityczny założony w 1947 roku z siedzibą w Waszyngtonie, oddany promowaniu zasad takich jak wolny rynek, ograniczony rozmiar rządu czy wolność jednostki. Organizacja ta została założona przez Eda Crane'a, Charlesa Kocha oraz Murraya N. Rothbarda. Pierwotnie znana jako The Charles Koch Foundation, dopiero od 1976 roku działa pod obecną nazwą.

Human Freedom Index opracowują także:

- Fraser Institute – kanadyjski niezależny ośrodek badawczy i analityczny założony w 1974 roku, z biurami rozmieszczonymi w Kanadzie oraz w 90 innych krajach i terytoriach,
- Liberales Institute – niemiecki think-tank funkcjonujący przy Fundacji im. Friedricha Naumanna z siedzibą w Poczdamie. Misją ośrodka jest rozpowszechnianie idei liberalizmu i wolnego rynku.

WNIOSKI

Z opublikowanego raportu wynika, że w ostatnich latach awansowaliśmy pod względem swobód osobistych, niemniej poziom swobód ekonomicznych spadł. Co więcej, wydaje się, że ostatnie dwa lata przyniosą ważne zmiany w historii wolności i dostarczą nowych informacji. Biorąc pod lupę choćby wydarzenia w dwóch krajach takich jak Turcja (tłumienie mediów, masowe areszty po antyrządowym puczu) czy Rosja (nowe prawo nakładające kolejne restrykcje na media, zabójstwo Borysa Niemcowa, aneksja Krymu, wojna w Donbasie czy popieranie reżimu Assada w Syrii), prawdopodobnym staje się, że dane od 2014 roku wykażą kolejne spadki poziomu wolności. Niepokojące wydarzenia, które miały wystąpić w ostatnim czasie, odbyły się w: Malezji, Ekwadorze, Węgrzech, Wietnamie, większości krajów arabskiej wiosny oraz... Polsce. Tak przynajmniej wynika ze wstępu do Wskaźnika.

Spośród 17 regionów najwyższe poziomy wolności zanotowano w Europie Zachodniej, Europie Północnej i Ameryce Północnej (Kanada i Stany Zjednoczone). Najniższe poziomy zaś na Bliskim Wschodzie, w Afryce Północnej, Azji Południowej i Afryce Subsaharyjskiej. Prawa kobiet, mierzone przez siedem ważnych wskaźników, rozszerzają się i są chronione w Europie i Ameryce Północnej. Na Bliskim Wschodzie, w Afryce Północnej, Azji Południowej i Afryce Subsaharyjskiej dostrzegamy tendencje zgoła odwrotne.

Ustalenia zawarte w HFI sugerują, że wolność odgrywa ważną rolę w ludzkim dobrobycie. Odkrycia te dają możliwości do kolejnych badań nad tym, które czynniki wpływają na ustrój polityczny i rozwój gospodarczy, jak i na całą gamę innych wskaźników generujących dobrobyt społeczeństw.

POLAND

CENTRAL EUROPE & BALTICS

HUMAN FREEDOM

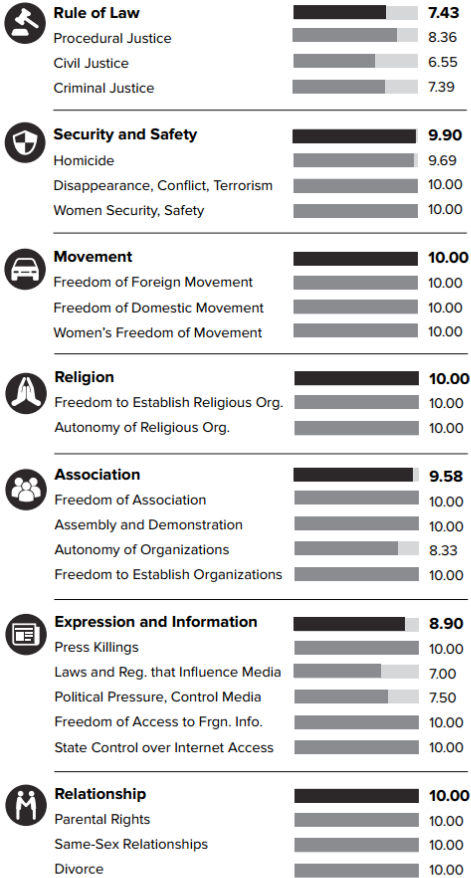
Ranking
21/159

Score
8.30/10

PERSONAL FREEDOM

Ranking
16/159

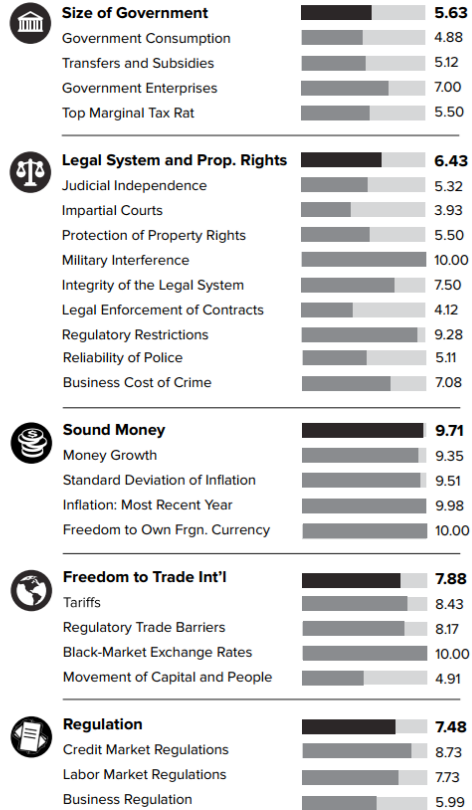
Score
9.18/10

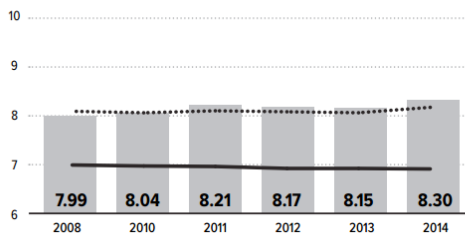
ECONOMIC FREEDOM

Ranking
40/159

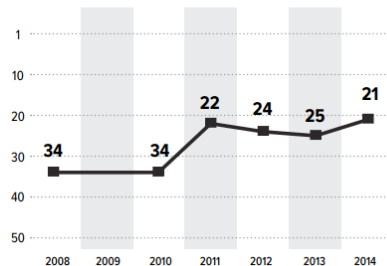
Score
7.42/10

Human Freedom Score Over Time — World Avg. --- Regional Avg.

Human Freedom Ranking Over Time

<https://www.cato.org/human-freedom-index/>

O AUTORACH:

ROBERT ADAM IWANICKI

Student politologii, pasjonat podróży autostopem, w Stowarzyszeniu KoLibier od września 2015 roku. W grudniu 2015 r. został członkiem Zarządu oddziału Trójmiasto obejmując funkcję sekretarza, w maju 16' objął funkcję wiceprezesa oddziału. Ponadto członek Stowarzyszenia Republikanie od maja 2015 r., w maju 16' objął funkcję koordynatora gdańskiego Klubu Republikańskiego. Ponadto od lutego 2016 prezes Międzywydziałowego Koła Naukowego im. Adama Heydla – od tego momentu najbardziej aktywnego koła naukowego Uniwersytetu Gdańskiego i szef Klubu Austriackiej Szkoły Ekonomii w Gdańsku. Absolwent Zimowej Szkoły Ekonomicznej Instytutu Misesa w 2016 r. W Stowarzyszeniu KoLibier również zaangażowany w projekt Lekcji Ekonomii dla Młodzieży w Gdańsku. Zainteresowania naukowe skupiają się wokół nauk politycznych, ekonomii, prawa i filozofii. Na co dzień pracuje jako asystent KoLeżanki Magdaleny Błęńskiej – posła na Sejm RP VIII kadencji z okręgu gdańskiego.

MARCIN SERAFIN

Założyciel i przewodniczący koła Stowarzyszenia KoLibier w Mielcu. Student prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Zawodowo zajmuje się tworzeniem raportów i analiz związanych z rynkiem usług prawnych w Polsce i na świecie, a także przygotowaniem ofert i umów. Zainteresowania naukowe koncentruje wokół tematyki ubezpieczeń, polityki i ekonomii. W wolnych chwilach muzyk, fan żużla i gier logicznych.

KOREKTA: Marcin Sobiczewski, Klaudia Kosińska

SKŁAD: Weronika Panecka